

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa W. B.

przeciwko Szpitalowi [...] nr (...) im. [...]

o ustalenie treści stosunku pracy oraz o zapłatę zadośćuczynienia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 stycznia 2014 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w B.

z dnia 9 maja 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bez
obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w B. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu apelacji powoda W. B. od wyroku Sądu Rejonowego - Sądu Pracy w B. z dnia 10 października 2012 r. oraz zażalenia pozwanego Szpitala [...] nr [...] im. [...] w B. na postanowienie o kosztach zawarte w pkt 2 tego wyroku, oddalił apelację powoda (pkt I wyroku), zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.380 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym (pkt II wyroku), zmienił zawarte w punkcie 2 zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie o kosztach procesu w ten sposób, że zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.760 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt III wyroku) oraz zasądził od powoda na rzecz

pozwanego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt IV wyroku).

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy uznał, że aneks nr 4 do łączącej strony umowy o pracę z dnia 25 maja 2007 r. zmienił skutecznie treść tej umowy w zakresie warunków pracy i płacy powoda. Skoro art. 30 § 1 pkt 1 k.p. przewiduje możliwość rozwiązania umowy o pracę na drodze porozumienia stron, to w tym trybie (porozumienia) stron możliwa jest także zmiana warunków pracy i płacy, (art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p.). W dniu 17 marca 2011 r. został podpisany przez powoda i pozwanego pracodawcę (reprezentowanego przez dyrektora do spraw leczenia P. P.) aneks nr 4 do umowy o pracę, zgodnie z którym strony ustaliły za wzajemnym porozumieniem, że od 1 stycznia 2011 r. powód zatrudniony jako ordynator - kierownik kliniki został od dnia 1 kwietnia 2011 r. zatrudniony na stanowisku starszego asystenta w Zespole Poradni Specjalistycznych - Poradni Neurochirurgicznej, na czas nieokreślony, w wymiarze średniotygodniowym 7 godzin 35 minut w przyjętym okresie rozliczeniowym, za wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 820 zł plus dodatki. W dniu 23 marca 2011 r. strony podpisały kolejną wersję aneksu nr 4 do umowy o pracę. Na podstawie tego podpisanego porozumienia „powód zatrudniony został - zgodnie ze wzajemnym porozumieniem stron w przedmiocie zmiany warunków pracy i płacy - od dnia 1 kwietnia 2011 r. na czas nieokreślony na stanowisku starszego asystenta w Klinice Neurochirurgicznej i Neurotraumatologii Zespole Poradni Specjalistycznych (Poradnia Neurochirurgiczna) w wymiarze 7 godzin 35 minut przeciętnie na tydzień w przyjętym okresie rozliczeniowym, z wynagrodzeniem 820 zł plus dodatki”. W ocenie Sądu, aneksy nr 4 do umowy o pracę, zarówno datowany na dzień 17 marca 2011 r., jak i na dzień 23 marca 2011 r., zawierały podpisy obu stron, co świadczy o złożeniu przez nie zgodnych oświadczeń woli w zakresie skutecznej zmiany warunków zatrudnienia powoda. Powyższe porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy, „ukształtowane wcześniej umową o pracę z dnia 25 maja 2007 r., poprzedzone zostało pismem z dnia 17 marca 2011 r. nazwanym ‘Zmiana warunków umowy o pracę na mocy porozumienia stron’, które stanowiło wyłącznie zgodną zapowiedź powoda i pozwanego co do przyszłej zmiany warunków zatrudnienia powoda od dnia 1 kwietnia 2011 r. Pismo z dnia 17 marca 2011 r. nie

zawierało natomiast istotnych postanowień stron stosunku pracy co do treści tej zmiany". W takich okolicznościach bezpodstawne i bezzasadne było podważanie skutecznie dokonanej zmiany treści stosunku pracy za porozumieniem stron, a powód nie wykazał, że w taki legalny tryb zmiany stosunku pracy nie był stosowaniem „niedozwolonych praktyk mobbingowych”.

Bezzasadny okazał się apelacyjny zarzut naruszenia art. 3¹ k.p., gdyż z przedłożonego do akt sprawy odpisu pełnomocnictwa udzielonego przez dyrektora pozwanego Szpitala J. K. - dyrektorowi do spraw leczenia P. P. do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy, (które obejmuje między innymi składanie oświadczeń woli w przedmiocie nawiązania i zmiany stosunku pracy stosunku pracy), wystarczająco wynikały uprawnienia umocowanego do dokonywania w imieniu pozwanego pracodawcy skutecznych czynności z zakresu prawa pracy. Wystawienie tego pełnomocnictwa w dniu 3 stycznia 2011 r. „samo przez się nie może stanowić podstawy do kwestionowania mocy dowodowej tego dokumentu”. Za „niezrozumiały i oczywiście błędnie skonstruowany” Sąd Drugiej instancji uznał „ostatni zarzut apelacji – ‘nierozstrzygnięcia zależności prawnych pomiędzy umową o pracę zawartą w dniu 25 maja 2007 r. z powodem w związku z wyborem w drodze konkursu a powołaniem na funkcję kierownika Katedry i Kliniki U [...]T.’”, gdyż stosunek pracy z powołania „łączył go natomiast z wyższą uczelnią (...), a więc z odrębnym podmiotem, który nie pozostawał z powodem z umownym stosunkiem zatrudnienia, którego spór dotyczył”.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 59 k.p. art. 3¹ § 1 k.p. w związku z art. 96 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez błędną wykładnię i przyjęcie, że złożenie oświadczenia woli w przedmiocie zmiany warunków umowy o pracę przez dyrektora ds. leczenia P. P., bez przedstawienia skarżącemu dokumentu pełnomocnictwa upoważniającego go do dokonania czynności w imieniu pozwanego pracodawcy i „bez wskazania w treści czynności prawnej iż w/wym działał w charakterze pełnomocnika pozwanego stanowi działanie zgodne z prawem, a w konsekwencji niezastosowanie art. 59 k.p. poprzez uznanie braku podstaw do orzeczenia odszkodowania, pomimo, tego, że zmiana warunków umowy o pracę nastąpiła z naruszeniem zasad reprezentacji pozwanego, a zatem w sposób niezgodny z przepisami prawa”, 2/ art. 95 k.c. w

związku z art. 98 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.) przez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że oświadczenie woli pozwanego w przedmiocie zmiany warunków umowy o pracę skarżącego złożone przez P.P. z naruszeniem zasad reprezentacji pozwanego „jest działaniem w charakterze pełnomocnika pozwanego pomimo tego, że w treści złożonych oświadczeń w aneksie nr 4 z dnia 17.03.2011 r. oraz aneksie nr 4 z dnia 23 marca 2011 r. nie powołuje się on na stosunek pełnomocnictwa, a z okoliczności złożenia tychże oświadczeń nie wynika, iż działał on w imieniu swojego mocodawcy”, 3/ „art. 44a ust. 1 pkt 3a i 3b, ust. 2a pkt 2, ust. 6, ust. 7 oraz ust. 7a ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, którą należy zastosować do oceny skutków prawnych podjętych przez strony czynności prawnych polegających na zmianie warunków zawartej z powodem umowy o pracę, przejawiające się w niezastosowaniu w/wym przepisów do stanu faktycznego ustalonego w niniejszej sprawie”.

Skarżący zarzucił też naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie: 1/ art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez „wskazanie, że Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i uznaje je za własne w tym zakresie bez potrzeby ich ponownego przytaczania, podczas gdy Sąd Okręgowy dokonuje zupełnie odmiennych ustaleń faktycznych niż Sąd Rejonowy”, i stwierdza, że stosunek pracy z powołania na stanowisko kierownika Katedry i Kliniki Neurochirurgii i Neurotraumatologii, nawiązany na podstawie aktu powołania z dnia 18.04.2007 r. łączył skarżącego z wyższą uczelnią U [...] w B., a więc odrębnym podmiotem, który nie pozostawał z nim w umownym stosunku zatrudnienia, którego spór dotyczy”. Takie stanowisko Sądu Okręgowego w zakresie ustaleń faktycznych jest całkowicie błędne, a także sprzeczne z przepisem art. 44a ust. 1, 2a, 2b, ust. 5 cyt. ustawy o zoz, „która to podstawa prawna nie znalazła się w uzasadnieniu prawnym zaskarżonego orzeczenia”, 3/ art. 381 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. oraz art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c. przez dopuszczenie z urzędu „dowodu w postaci pełnomocnictwa w zakresie prawa pracy udzielonego P.P., pomimo, że ten dowód nigdy nie był zgłaszany w postępowaniu przed Sądem I instancji, a także nie był zgłaszany w odpowiedzi na zarzuty apelacyjne, a także przez uznanie za nieskuteczny zarzut

naruszenia przepisów postępowania w zakresie dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z dokumentów w postaci udzielonego pełnomocnictwa, który był podniesiony w piśmie procesowym z dnia 7 maja 2013 r.”, 4/ art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 368 § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 253 k.p.c. przez uznanie za nieskuteczny „zarzut naruszenia przepisów postępowania w zakresie dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z dokumentu pełnomocnictwa udzielonego P. P.” i błędne przyjęcie, że „przedłożony dokument jest prawdziwy podczas gdy w przypadku zakwestionowania jego wiarygodności przez stronę powodową to na pozwanym w świetle treści art. 253 kpc spoczywał ciężar udowodnienia jego prawdziwości, jako stronie, która chce z tego dokumentu skorzystać”, 5/ art. 382 k.p.c. w związku z art. 129 § 4 k.p.c. przez oddalenie wniosku skarżącego o zażądanie od pozwanego oryginału dokumentu kontestowanego pełnomocnictwa, 6/ art. 382 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. wskutek oddalenia wniosków dowodowych zgłoszonych w piśmie procesowym z dnia 7 maja 2013 r. dotyczących wyjaśnienia prawdziwości przedłożonego dokumentu pełnomocnictwa.

Jako okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano potrzebę wykładni art. 44a ust. 1, ust. 2a pkt 1, ust. 2b, ust. 5 i 7 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej w kwestii „określenia organu uprawnionego do dokonywania zmian w umowach o pracę zawartych z kierownikiem kliniki - ordynatorem, kierownikiem oddziału klinicznego - ordynatorem wyłonionym w drodze konkursu ogłoszonego przez rektora wyższej uczelni”. Ponadto, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne związane z art. 3¹ § 1 k.p., mianowicie, „czy w przypadku działań podjętych za pracodawcę przez pełnomocnika wystarczającym będzie złożenie w toku postępowania sądowego dokumentu pełnomocnictwa, czy też osoba - pracownik, w stosunku do którego pełnomocnik składa oświadczenie woli powinien w dacie przyjmowania tegoż oświadczenia woli mieć wiedzę, że ta osoba działa jako pełnomocnik w sposób oczywisty tj poprzez przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa, stosownych zapisów na oświadczeniu, że osoba działa jako pełnomocnik, czy też w drodze informacji przekazanej ustnie.”

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego

rozpoznania oraz uchylenie zaskarżonego orzeczenia w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, i rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do rozpoznania już dlatego, że zabrakło zarzutu naruszenia przepisów dotyczących wad oświadczenia woli powoda dotyczących zawartego porozumienia zmieniającego treść stosunku pracy. Brak adekwatnych zarzutów, które mogłyby podważyć ważność lub skuteczność zawartego porozumienia stron o zmianie stosunku pracy, wykluczał kasacyjną kontestację miarodajnego ustalenia, że aneks zmieniający stosunek pracy został podpisany dobrowolnie przez obie strony i wskutek złożenia przez zgodnych oświadczeń woli stron uległy zmianie warunki zatrudnienia skarżącego w trybie porozumienia stron.

W sprawie nie było potrzeby wykładni art. 44a ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, ponieważ Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 października 2004 r., I PK 479/03, LEX nr 585702, wyjaśnił, że kierownik publicznego zakładu opieki zdrowotnej, a nie rektor państwowej uczelni medycznej, jest uprawniony do rozwiązania stosunku pracy z ordynatorem-kierownikiem kliniki oraz ordynatorem-kierownikiem oddziału klinicznego, po uznaniu, iż dopuszczalna była zmiana treści stosunku pracy z wyłonionym w drodze konkursu ordynatorem. Również w wyroku z dnia 14 czerwca 2007 r., II PK 323/06, (LEX nr 898859), Sąd Najwyższy uznał, że jeżeli osoba wybrana w sposób określony w art. 44a ust. 1 pkt 3 i 5 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej na stanowisko ordynatora była uprzednio zatrudniona u tego samego pracodawcy, to wskazane w tym przepisie „zawarcie umowy o pracę” oznacza zmianę treści dotychczasowego stosunku pracy. Stosunek pracy z kandydatem wybranym w drodze konkursu nawiązuje się na podstawie umowy o pracę z zatrudniającym go pracodawcą, (którym w przedmiotowej sprawie był pozwany Szpital [...] w B.).

Natomiast sposób ani forma wyznaczania osoby upoważnionej do dokonywania w imieniu pracodawcy czynności z zakresu prawa pracy (art. 3¹ § 1 k.p.) nie wymaga rygorystycznego formalizmu, ponieważ takie upoważnienie może być udzielone przez każde zachowanie się pracodawcy, które ujawnia dokonaną wolę w sposób dostateczny i nastąpiło za zgodą umocowanego (por. wyrok Sąd Najwyższego z dnia 20 września 2005 r., II PK 412/04, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 210). Konkretnie rzecz ujmując, w stosunkach pracy w zakresie zasad reprezentacji pracodawcy pierwszeństwo mają regulacje prawa pracy (art. 3¹ k.p.), a wyznaczenie osoby do dokonywania za pracodawcę czynności prawnych z zakresu prawa pracy może nastąpić w każdy sposób dostatecznie ujawniający taką wolę reprezentowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2012 r., II PK 121/12, LEX nr 1284747).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c., bez obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego (art. 102 k.p.c.).